

6. Пуля В. 13 способів заставить читателя кликнуть на ваш текст / В. Пуля. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://redactor.in.ua/ru/practice/7701.13_sposobov_zastavit_chitatelya_kliknut_na_vash_tekst

7. Технологія створення дистанційного курсу [навчальний посібник / за ред. М. Ю. Бикова та В. М. Кухаренка]. – К. : Міленіум, 2008. – 324 с.

УДК 81'373:796

А. А. Литвин,

Львівський державний університет фізичної культури, м. Львів

АНАЛОГІЯ ЯК МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ЛЕКСИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СФЕРИ СПОРТУ ТА ТУРИЗМУ

У статті йдеться про вагомий роль механізму аналогії у процесі формування англомовної інноваційної лексики сфери спорту та туризму. Аналогічне словотворення у сфері спорту та туризму – це механізм утворення інновацій за допомогою активних словотворчих елементів, які сформувалися завдяки телескопії, словоскладанню та афіксації. Виявлено, що приблизно 21% новотворів утворюються саме завдяки цьому процесу. Утворені за цим механізмом нові лексичні одиниці та фразеологізми стають тематично або семантично спорідненими, а також можуть вступати в антонімічні відносини.

Ключові слова: аналогія, інноваційна лексика, словотворчі елементи, тематично та семантично споріднені нові лексичні одиниці.

АНАЛОГИЯ КАК МЕХАНИЗМ ФОРМИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ЛЕКСИКИ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА СФЕРЫ СПОРТА И ТУРИЗМА

В статье говорится о важной роли механизма аналогии в процессе формирования англоязычной инновационной лексики сферы спорта и туризма. Аналогическое словообразование в сфере спорта и туризма – это механизм образования инноваций с помощью активных словообразовательных элементов, которые сформировались благодаря телескопии, словосложению и аффиксации. Обнаружено, что примерно 21% новообразований образуются именно благодаря этому процессу. Образованные по этому механизму, новые лексические единицы и фразеологизмы становятся тематически или семантически родственными, а также могут вступать в антонимические отношения.

Ключевые слова: аналогия, инновационная лексика, словообразовательные элементы, тематически и семантически родственные новые лексические единицы.

ANALOGY AS A MECHANISM OF NEW ENGLISH WORDS FORMATION IN THE SPHERE OF SPORT AND TOURISM

The article refers to the important role of analogy which is the mechanism of new English words formation in the sphere of sport and tourism. An analogical word formation is the formation of new lexical units that copy a sample of a familiar lexical unit. In the process of analogical word formation morphological structure of a sample word is substituted with new lexical material. High frequency of new words formation by copying a sample word model promotes formation of a permanent component. This component acts as a word building element and forms other lexical units or word combinations.

The mechanism of analogy in the sphere of sport and tourism is a mechanism of new words formation with active word building elements that are formed through blending, word composition and affixation. It has been revealed that approximately 21% of new English words have been formed due to this process. Phraseological and lexical units which have been formed due to this mechanism are thematically or semantically related. They may be related with antonymous meaning.

Key words: analogy, new words, word forming elements, thematically and semantically related new lexical units.

Постановка проблеми. Аналогія, як один із важливих механізмів формування лексики, відіграє вагомий роль у утворенні інновацій сфери спорту та туризму. За допомогою аналогії не лише виникають нові слова, але й змінюються форми старих слів. Даний механізм формування лексики конкретизує значення лексичної одиниці. Це відбувається тому, що точніша форма однієї одиниці здатна витіснити її варіант.

Огляд останніх досліджень. Як зазначають науковці Ю. А. Зацний, О. С. Кубрякова, А. В. Янков та інші, в основі аналогії лежить процес не стільки утворення нових лексичних одиниць, скільки своєрідна регенерація одиниць, які вже існують у мові. Такий процес породження новотвору відбувається не за абстрактною моделлю, а за зразком до конкретної одиниці. У процесі дії механізму аналогії структурно-семантичні компоненти лексичної одиниці-зразка замінюються. Однак, структурно-семантична схожість між новоутвореною одиницею та словом-зразком зберігається, оскільки одиниці поєднані асоціативними зв'язками [3], [4].

Механізм дії аналогії проявляється на усіх мовних рівнях, що свідчить про те, що цей механізм характерний для усієї мовної діяльності. Найпомітнішою дією механізму аналогії простежується у процесі словотворення.

Аналогічне словотворення полягає в утворенні нової лексичної одиниці, яка копіює готовий зразок, при чому зразком для копіювання виступає знайома лексична одиниця. Під час процесу аналогічного словотворення морфологічна структура слова-зразка заповнюється новим лексичним матеріалом. Висока частотність формування інновацій завдяки копіюванню слова-зразка сприяє утворенню моделі із постійним компонентом. Такий компонент виступає в ролі словотворчого елементу і входить до складу аналогічних лексичних одиниць чи словосполук.

З семантичної точки зору, процес утворення слова за аналогією відрізняються тим, що новотвори запозичують не лексичне значення слова-зразка, а його загальне значення, що пов'язане з наявними словотворчими компонентами. Значення новотвору, у такому випадку, є передбачливим, і його легко з'ясувати із контексту. Лексична одиниця, що утворилася за аналогією асоціюється із словом-зразком, його смислова структура, зазвичай, обмежена зрозумілим значенням.

Завдання дослідження полягають у розкритті аналогічного словотвору як вагомий механізм формування англомовної інноваційної лексики сфери спорту та туризму.

Матеріалом дослідження є 400 англомовних лексичних інновацій, що відносяться до сфери спорту та туризму, відібраних шляхом суцільної вибірки з новітніх англомовних друкованих словників: The Barnhart Dictionary of Etymology (R. K. Barnhart), Collins English Dictionary, Merriam Webster Dictionary, Oxford English Dictionary Language Matters, Online Etymological Dictionary, Urban Dictionary, електронних лексикографічних репозитаріїв (WordSpy, WorldWideWords) та англомовної періодики.

Виклад основно матеріалу. До аналогічного словотворення у сфері спорту та туризму належать слова утворені шляхом телескопії. У зв'язку із продуктивністю телескопії у процесі формування новотворів, у лексиці спортивної та туристичної сфери появляються словотворчі фрагменти, які активно сполучаються з іншими словами і, таким чином, формують аналогічні одиниці. Так, фрагмент *para-* (*parachute*), що виділився як ефективний слотворчий елемент сполучається із іншими лексемами і формує модель: *para+N*: *paragliding* «парапланеризм», *parahawking* «парахокінг», польоти парапланеристів із тренуваними птахами-хижаками, які допомагають знайти тепловий потік, у якому значно легше здійснювати політ, *parasailing* «парасейлінг», політ на парашуті, що регулюється катером», *paramotoring* «парамоторинг», пересування повітрям за допомогою парашута та спеціального двигуна.

Значення вихідних одиниць із фрагментом *para-* обов'язково пов'язане з дією виконаною у повітрі за допомогою парашута. Словом-зразком для утворення аналогічних інновацій служить неологізм *paragliding*, який став чи не першою одиницею на позначення розваги, виконаної у повітрі за допомогою парашута.

У прикладах інновацій із фрагментом *para-* типовим є вживання закінчення *-ing*, що вказує на процес виконання спортивної та туристичної діяльності. Однак, даний фрагмент також служить для формування інновацій, які позначають суб'єктів виконання спортивної та туристичної діяльності із парашутом. У таких неологізмів помічено вживання агентивних суфіксів *-er*: *paraglider* «той, хто займається парапланеризмом», *parahawker* «парапланерист, який літає зі спеціально тренуваними птахами-хижаками», *-or*: *paradoctor* «лікар, якого доставляють на літаку і спускають на парашуті для надання допомоги екстремальним туристам», *-ist*: *paralpinist* «виконавець парапланізму».

Процеси аналогії відіграють вагомую роль при формуванні нових складних неологізмів. Так, за зразком слова *snowboarding* «сноубординг» утворився цілий ряд неологізмів, які позначають виконання спортивної та туристичної дії на дошці. Шляхом заміни першого компонента складного слова і поєднання його з компонентом *boarding* утворюються тематично споріднені одиниці: *skateboarding* «скейтбординг», катання на спеціально обладнаному скейтборді, *skimboarding* «скімбординг», катання на дошці на мілкій воді назустріч хвилі, *sandboarding* «сендбординг», катання на дошці на піску. Висока частотність вживання компонента *boarding* свідчить про те, що він виступає базою для новотворів.

Захоплення туристів спортивними та туристичними розвагами, що вимагають спеціальної дошки стало причиною появи різних видів діяльності із цим снарядом. Зауважимо, що такі спортивні та туристичні дії виконуються як на снігу, так і на воді, на піску та на землі. Неологізми, які формують лексику спортивних розваг, яка своїми відтінками значень вказує на місцевість проведення розваги, утворюються за допомогою механізму аналогії і пов'язані гіперо-гіпонімічними зв'язками.

Гіперонімом, або словом із ширшим – родовим значенням, котре означає будь-яку спортивну подію виконану на дошці є одиниця *boardsport*. Гіпонімами виступають новотвори, які мають вужче – видове значення і позначають різні види розваги на дошці. Так, гіпонімами є інновації *bellyboarding* «катання на дошці по хвилях, лежачи на животі», *mountainboarding* «маунтінбординг», спорт у якому застосовують снаряд «маунтінборд», *paddleboarding* «педдлбординг», пересування на дошці по воді за допомогою сили м'язів рук у позиції лежачи, сидячи на колінах або стоячи, *snakeboarding* «снейкбординг», катання по твердому та гладкому покриттю на роликівій дошці, що за своєю формою нагадує змію, *streetboarding* «стрітбординг», катання на роликівій дошці по твердому та гладкому покриттю.

Значення гіпоніма є складнішим, ніж значення гіпероніма, а представлені ним одиниці мають вужче значення. Гіпоніми включають у себе зміст гіпероніма і протиставляються один одному певними семами. Так новотвори *snowboarding*, *skateboarding*, *sandboarding*, *skimboarding* є гіпонімами до одиниці *boardsport*, однак кожне з них протиставляється всім іншим за певними ознаками.

За семантикою гіпоніми можна поділити на декілька груп, до складу яких входять одиниці, котрі номінують види спортивних та туристичних розваг відповідно до місцевості, де вони відбуваються: на воді, на гладкій або пагористій поверхні, на снігу, на піску. До групи інновацій, які позначають виконання певної дії на воді належать: *bodyboarding* або *boogieboarding* «бодібординг», катання по вершині, поверхні та завирній хвилі на спеціальній дошці, опираючись на неї усім тілом, *riverboarding* «ривербординг», катання на дошці, лежачи на животі, використовуючи спеціальні плавці для ніг, що допомагають відштовхуватися та рухатися вперед, *wakeboarding* «вейкбординг», виконання трюків у стрибку з трампліна, створеного з хвилі, а також інновації *bellyboarding*, *skimboarding*, *paddleboarding*.

Група гіпонімів, значення яких вказує на виконання діяльності по гладкій або пагористій поверхні на дошці з вмонтованими колесиками, складається з неологізмів: *casterboarding* «кастербординг», катання на двохколійній дошці, що рухається при нахилі корпусу їздця, *longboarding* «лонгбординг», катання на скейтборді у вигляді довгої дошки, *streetboarding* «стрітбординг», катання на роликівій дошці по твердому та гладкому покриттю, а також *mountainboarding*, *skateboarding* та *snakeboarding*.

До гіпонімів, які позначають спортивну і туристичну подію на снігу належить інновація *snowboarding*, а серед гіпонімів-неологізмів, які позначають дію на піску є неологізм *sandboarding*.

У відношенні до гіпероніма *boardsport* гіпонімами, також, є неологізми, які позначають дію, що виконуються на дошці з вітрилом. Одиницею-зразком утворення таких неологізмів є інновація, попередніх років *windsurfing* «віндсерфінг», що означає катання на водній поверхні на дошці з вітрилом.

До неологізмів-гіпонімів, які утворилися за аналогією відносимо: *kitesurfing* «кайтсерфінг», катання по воді на дошці з кайтом, *pow-surfing* «поусерфінг», катання на сноубордингу без кріплення, особливо по засніжених штучним снігом схилах та горах, *snowsurfing* «сноусерфінг», спуск на одній спеціальній лижі та *wakesurfing* «вейксерфінг», катання на дошці по хвилі, створеній човном.

Механізм аналогії присутній у формуванні складних слів-неологізмів *bikepacking* «велоподорожі з рюкзаками», *fastpacking* «пробіжки із рюкзаком по гірській місцевості» та *flashpacking* «мандрівки з шикарними умовами». Дані одиниці утворилися за аналогію до лексеми *backpacking*, що позначає мандрівку, яка здійснюється самостійно за невеликі гроші відмовляючись від послуг туроператорів. Тематична подібність неологізмів дозволяє віднести їх до розряду тематично-споріднених одиниць. Така спорідненість одиниць полягає у тому, що неологізми позначають вид події, як правило пішоїдної (однак не завжди, наприклад одиниця *bikepacking*), із використанням обов'язкового обладнання – рюкзака. Структура даних складних слів включає компонент *packing*, що є аферезою лексеми *backpacking*, котра позначає похід з рюкзаком. Об'єднуючись гранично близькою семантикою, та будучи одиницями однієї частини мови, дані неологізми утворюють тематичний ряд. Домінантою, або стрижневим словом цього ряду виступає одиниця *backpacking*, яка є носім основного значення, спільного для всього тематичного ряду.

Всередині тематичного ряду виявлено синонімічні складні слова. Неологізми *speedhiking* та *speedclimbing*, що позначають пробіжки із рюкзаком по гірській місцевості є синонімами до інновації *fastpacking*.

Роль аналогії помітна в процесі афіксації новотворів. Так, інновація *backpacker* «той, хто здійснює мандрівку самостійно за невеликі гроші відмовляючись від послуг туроператорів» є зразком новотворів із значенням суб'єкта виконання дії: *bikepacker* «той, хто здійснює велоподорожі з рюкзаками», *fastpacker* «той хто швидко пересувається по гірській місцевості із рюкзаком», *flashpacker* «той хто здійснює мандрівки з шикарними умовами».

Подібним до попереднього прикладу є механізм формування інновації *bike-whacking* «їзда на велосипеді по бездоріжжю» за зразком неологізму *bush-whacking* «походи по бездоріжжю». Зазначимо, що дані одиниці формують тематичну групу, до складу якої входять новотвори, що позначають події, які виконуються за межами урбанізованої території. Оскільки дана тематична група об'єднує близькі за значенням одиниці, які належать до однієї частини мови, то такі інновації вважаємо спорідненими.

Дія механізму аналогії очевидна при утворенні похідних нових одиниць афіксальним способом. Шляхом заміни суфікса *-ing* на агентивний суфікс *-er* породжуються аналогічні інновації, які позначають виконавців спортивної та туристичної діяльності: *bushwhacker* «той, ходить по бездоріжжю» → *bike-whacker* «той, хто їздить на велосипеді по бездоріжжю».

Аналогія є, також, дією у процесі створення нових слів способом зворотної деривації: *bushwhacker* – *bushwhack* «ходити по бездоріжжю» *bike-whacker* – *bike-whack* «їхати на велосипеді по бездоріжжю»

Механізм аналогії є продуктивним при формуванні фразеологічних неологізмів. Стійкі інноваційні сполуки, створені за аналогію, тобто за зразком уже наявної фрази збагачують лексику спортивної та туристичної сфери низкою утворень із постійним другим елементом, тобто продовжують породжувати «похідні» стійкі фразеологічні одиниці. У таких випадках через заміну одного із компонентів створюються антонімічні, синонімічні або тематично-споріднені фрази.

Можна виділити декілька груп тематично-споріднених фразеологізмів відповідно до видів спортивної та туристичної діяльності. Одна із таких груп поєднує словосполучення, що номінують види спортивної та туристичної діяльності пов'язані із скелелазінням. Фразеологізмом-моделлю для утворення стійких сполук став фразеологізм *rock climbing* «скелелазіння». Даний фразеологізм став не лише моделлю новотворів за аналогією, але й загальним родовим поняттям (гіперонімом), що узагальнює різні його види. Отож, копіюючи стійку сполуку *rock climbing* утворилися фразеологізми *aid climbing* «скелелазіння з використанням штучних точок опори», *bridge climbing* «лазіння по мостах», *mixed climbing* «змішаний вид скелелазіння (поєднання льодолазіння з альпінізмом)», *multi-pitch climbing* «маршрут скелелазіння, що поділений на багато відрізків», *pole climbing* «піднімання по стовпах, які можна охопити руками». Новотвори, що утворилися за аналогією до фразеологізму *rock climbing* є гіпонімами, оскільки вони мають вужче значення та конкретніше характеризують спортивно-туристичну подію.

Продуктивність механізму аналогії проявляється в утворенні антонімічних фраз. Так, за зразком фразеологізму *top rope climbing* «скелелазіння з верхньою підстрахівкою» утворилася антонімічна сполука *bottom rope climbing* «скелелазіння з нижньою підстрахівкою». Іншими прикладами антонімічних словосполучень є *free solo climbing* «соло-скелелазіння», піднімання по скелях чи інших високих об'єктах без будь яких допоміжних заходів та підстрахування – *roped solo climbing* «соло-скелелазіння з підстрахівкою», *sport climbing* «спортивне скелелазіння, що передбачає наявність точок опори» – *traditional climbing* «традиційне скелелазіння, що передбачає встановлення пунктів опори лідером групи»

Роль аналогії проявляється в утворенні синонімічних одиниць. Прикладом цього є синонімічні відношення фразеологізмів *ice climbing* – *glacier climbing* «льодолазіння, сходження по замерзлим льодових скелях».

Наступна група тематично-споріднених нових фразеологічних одиниць, утворених за аналогією, поповнюються стійкими сполуками, які позначають види спортивно-туристичної діяльності, що включають біг або ходьбу. Прикладами утворень за аналогією є фразеологізми *backward running* «біг у зворотньому напрямку (спиною вперед)» та *fell running* «біг та перегони по гірській, пагористій або болотистій місцевості». Дані одиниці утворилися за зразком неологізму попередніх років *forward running* «біг вперед».

Утворені за допомогою аналогії нові словосполучення вступають у антонімічні відношення. Так, фразеологізм *backward running* є антонімом, до сполуки *forward running*. Виявлено, що під дією механізму аналогії утворюються синонімічні словосполучення: *backward running* – *backwards running*, *running backwards*, *reverse running*, *retro running*, *fell running* – *hill running*.

Подібним до попереднього прикладу є механізм утворення фразеологізмів *nordic walking* «скандинавська ходьба (ходьба з палками)», та *gorge-walking* «ходіння вздовж невеликої річки, долаючи пороги, водопади та інші небезпечні місця». Дані сталі словосполучення утворилися за зразком неологізму *hill walking*, що позначає «ходіння по гірській, пагористій або болотистій місцевості». Зазначимо, що нова стійка сполука *hill walking* вступає в синонімічні зв'язки з одиницею *hill running*.

Ще однією групою, яка об'єднує тематично-споріднені фразеологізми, котрі утворилися в результаті дії механізму аналогії є група, що позначає види спортивної та туристичної діяльності виконані за допомогою стрибка. Одиницею-зразком нових стійких сполук є неологізм попередніх років *BASE jumping* «бейзджампінг», що позначає стрибки з певного фіксованого об'єкта за допомогою спеціального парашута. Копіюючи даний неологізм утворилася фразеологічна одиниця *bungee jumping* «банджі джампінг», котра позначає стрибки зі скель, мостів або інших високих споруджень із прикріпленою до тіла еластичною мотузкою.

Іншою групою тематично-споріднених фразеологізмів, що утворилися за аналогією є нові стійкі одиниці *credit card touring* «велоподорож з легкою вагою», *fully loaded touring* «велоподорож з повним вантажем, вид велоподорожі, під час якої велосипедист перевозить велику кількість необхідних для нього речей», *self-supported touring* «самозабезпечена подорож» тобто подорож, під час якої турист максимально забезпечує себе їжею, одягом, обладнанням та житлом (спальними мішками, наметами) та *supported touring* «велоподорожі з автосупроводом». Дані фразеологічні інновації утворилися за зразком словосполучення *bicycle touring*, що позначає велосипедну подорож. Фразеологічна одиниця *bicycle touring* є домінантою по відношенню до інших одиниць, адже вона має ширше значення і охоплює усі ознаки тематично-споріднених словосполучень.

У межах даної групи виявлені фразеологізми, які перебувають в антонімічних зв'язках: *fully loaded touring* та *self-supported touring*.

Наступною групою тематично-споріднених фразеологізмів, утворених за аналогією, є група, до якої належать фразеологізми, що позначають «проживання у таборі». Так, до складу цієї групи належить стійка сполука *canoe camping* «проживання в таборі під час подорожі на каное», *dry camping* «проживання в таборі, поряд з яким немає води» та *urban camping* «проживання в таборі в умовах міста» (ночівлі на дахах будинків, під кущами, у парках) Дані фразеологізми утворилися за зразком фразеологізму *bicycle camping*, що означає проживання в таборі під час велоподорожі.

Іншою, невеликою за кількістю фразеологізмів, групою є низка одиниць, котрі позначають дію виконану на плотах або човнах. У цій групі виявлено стійку сполуку *black-water rafting* «плавання по підземних річках, потоках, печерах,

катакомбах», яка утворилася як антонім до фрази *white-water rafting*, що позначає сплав по бурхливій річці на накаченому плоті чи човні.

Висновки. Наведені у роботі приклади свідчать проте, що механізм аналогії відіграє вагомий роль в утворенні неологізмів спортивної та туристичної сфери. Виявлено, що приблизно 21% новотворів сформовані саме завдяки цьому процесу. Утворені за цим механізмом нові лексичні одиниці та фразеологізми стають тематично або семантично спорідненими, а також можуть вступати в синонімічно-антонімічні відносини.

Перспективним напрямком вважаємо подальше вивчення словотворчих фрагментів, які є базою для формування аналогічних одиниць.

Література:

1. Зацний Ю. А. Нова розмовна лексика і фразеологія : Англо-український словник / Ю. А. Зацний, А. В. Янков. – Вінниця : Нова книга, 2009. – 295 с.
2. Зацний Ю. А. Інновації у словниковому складі англійської мови початку 21 століття : англоукраїнський словник / Ю. А. Зацний, А. В. Янков. – Вінниця : Нова книга, 2008. – 328 с.
3. Зацний Ю. А. Сучасний англословний світ і збагачення словникового складу / Ю. А. Зацний. – Львів: ПАІС, 2007. – 228 с.
4. Кубрякова Е. С. Размышления об аналогии / Е. С. Кубрякова // *Сущность, развитие и функции языка*. – М. : Наука, 1987. – С. 43–51.
5. Merriam Webster Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.merriam-webster.com>
6. Online Etymological Dictionary : [Електронний ресурс] : етимологічний словник онлайн. – Режим доступу : http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=track&searchmode=none.
7. Oxford English Dictionary Language Matters [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.oxforddictionaries.com>

УДК 81'373.612.2 = 161.2

О. О. Литвин,

Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця, м. Харків

МЕТАФОРИЗАЦІЯ СВІТУ ПРИРОДИ В МОВІ ТВОРІВ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

У статті охарактеризовано метафори на позначення рослин та проаналізовано специфіку їх реалізації у мові творів Ольги Кобилянської. З'ясовано роль цього тропу в поетичному тексті. Розглянуто індивідуально-авторські метафори. Доведено, що метафора є характерною ознакою мовотворчості письменниці.

Ключові слова: троп, метафора, номен рослин, флорономен, Ольга Кобилянська, художній текст.

МЕТАФОРИЗАЦИЯ МИРА ПРИРОДЫ В ЯЗЫКЕ ПРОИЗВЕДЕНИЙ ОЛЬГИ КОБЫЛЯНСКОЙ

В статье охарактеризованы метафоры для обозначения растений и проанализирована специфика их реализации в языке произведений Ольги Кобылянской. Выяснена роль этого тропа в поэтическом тексте. Рассмотрены индивидуально-авторские метафоры. Доказано, что метафора является характерным признаком индивидуальности писательницы.

Ключевые слова: троп, метафора, номены растений, флорономены, Ольга Кобылянская, художественный текст.

THE METAPHORISATION OF THE NATURE'S WORLD IN THE LANGUAGE OF OLGA KOBYLYANSKA'S COMPOSITIONS

One of the main terms of linguistic poetics is the term of language world's picture. Each term divides the world by its own, so it has the own way of its depiction. As the result, each language has its own world picture, and the language personality builds its expressions according to this picture. However as for the researcher's evidences there are not enough works, devoted to the analysis of the tropes in modern poetic language in the Ukrainian language all of the above, the development of the linguistic poetic questions is actual.

It has been made the complex analysis of the author image making in the artistic language of Olga Kobyljanskaya, one of the ways of making idea style of the writer has been described metaphorical contents. This trope has been characterised as for the plant designation and made the specific of their realisation in the language of the authors compositions. It has been found out the role of the metaphors in the poetic text. It has been considered the individual authors metaphors, epithets.

It has been proved that this trope is the characteristic feature of Olga Kobyljanskayas language art, they play an important compositional and context function, which defines the unique of the authors style.

Key words: tropes, metaphors, plants items, floras items, Olga Kobyljanskaya, artistic text.

Одним із основних понять лінгвопоетики є поняття мовної картини світу. Кожна мова по-своєму членує світ, тобто має свій спосіб його представлення. Цього випливає, що кожна мова має свою картину світу, і мовна особистість буде свої висловлювання відповідно до національної мовної картини. На сучасному етапі розвитку лінгвістичної науки проблемі мовної картини світу присвячені праці таких учених, як: Н. Арутюнова, В. Белянін, К. Голобородько, І. Голубовська, С. Єрмоленко, В. Жайворонок, В. Калашник, В. Карасик, В. Кононенко, Л. Лисиченко, О. Маленко, В. Маслова, В. Ніконова, О. Селіванова, Н. Сологуб, О. Черемська та ін. Сьогодні МКС розглядають як багатогранний ментальний феномен, що пов'язує мову з мисленням, із навколишнім світом, із культурно-етнічними реаліями та змістом найскладніших абстрактних понять, що функціонують у мові.

Сучасний лінгвопоетичний текст, спираючись на засади антропоцентризму, обирає об'єктом дослідження художню мову. Поетична мова є невід'ємним складником національної мови, у якій відбито комплекс характеристик її носіїв. Результатом переваг антропоцентричного підходу в науковому описі інтелектуальної діяльності людини є акцентування художньої картини світу. Оскільки основною ознакою художнього тексту є образність, то завданням лінгвістичного аналізу є виявлення конкретних засобів створення образності, що пронизують усі рівні мови, зокрема метафори.

Вивчення тропіки певного автора або окремого твору тісно пов'язане із завданням вивчення мови художньої літератури. У процесі втілення ідейно-творчого замислу письменник використовує різноманітні словесно-виразові ресурси мови, серед яких тропи відіграють першорядну роль.

Розуміння тропів як сутності творчого мислення, способу пізнання світу, основи образності формувалося в тривалому розвитку поетології, починаючи від учення Аристотеля про поетичне мистецтво. Дослідники слушно наголошували, що сфера тропів – це не лише мистецтво, а творчість узагалі, підкреслюючи унікальну здатність тропів передавати такий зміст, який іншим шляхом не передається, сконцентровано втілювати характер образного мислення, ментальність, світо-